

รองปลัดฯ (นางสาวจริยาฯ)
รับที่ ๒๒๗๕๕
วันที่ ๒๓/๖/๖๐ เวลา ๐๘.๕๖ น.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
วันที่ ๒๒/๖/๖๐
รับที่ ๒๒๗๕๕
เวลา ๖.๐๗ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ศูนย์ประเมินผล โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๐๕๕๕ infraeva@gmail.com

ที่ กษ ๑๓๐๒ / ๒๒๐๒

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
วันที่ ๒๕/๖/๖๑ เวลา ๕.๑๐

เรื่อง รายงานการประเมินผลโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในช่วง ๖ เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ได้กำหนดให้มีการประเมินผลโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อเสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น

สศก. ได้ดำเนินการประเมินผลในช่วง ๖ เดือน ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สรุปสาระสำคัญ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ) ดังนี้

๑. กลุ่มตัวอย่าง การประเมินผลครั้งนี้ใช้ตัวอย่างแปลงใหญ่ที่ดำเนินการแปลงปี ๒๕๕๙ แปลงปี ๒๕๖๐ และแปลงปี ๒๕๖๑ ในพื้นที่ ๒๘ จังหวัด กระจายครอบคลุมทั่วประเทศ โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและผู้จัดการแปลง จำนวน ๒,๑๘๙ ตัวอย่าง

๒. ผลลัพธ์ของโครงการ

๒.๑ แปลงปี ๒๕๕๙ ดำเนินการเป็นปีที่ ๓ การดำเนินการส่วนใหญ่เต็มประสิทธิภาพแล้ว โดยผลลัพธ์จากการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ พบว่า เกษตรกรมีรายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้นจากก่อนมีโครงการ ร้อยละ ๗๗.๔๔ (ปีเพาะปลูก ๒๕๕๘/๕๙ เทียบกับปีเพาะปลูก ๒๕๖๐/๖๑) โดยกลุ่มสินค้าข้าวเพิ่มขึ้น ๒,๑๖๙ บาทต่อไร่ กลุ่มพืชไร่ ๔,๕๕๒ บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น ๖,๒๑๘ บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ผล ๑๐,๐๕๑ บาทต่อไร่ กลุ่มพืชผัก ๑๖,๓๘๙ บาทต่อไร่ กลุ่มปศุสัตว์ ๒๐๗,๕๔๙ บาทต่อฟาร์ม และกลุ่มประมง ๑๑,๓๑๓ บาทต่อไร่

๑) ด้านการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกร ร้อยละ ๘๓.๑๔ มีต้นทุนค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง โดยกลุ่มสินค้าข้าวลดลง ร้อยละ ๑๙.๒๖ (๖๘๙ บาทต่อไร่) กลุ่มพืชไร่ ร้อยละ ๑๕.๐๔ (๑,๐๘๐ บาทต่อไร่) กลุ่มไม้ยืนต้น ร้อยละ ๑๐.๓๑ (๙๔๑ บาทต่อไร่) กลุ่มไม้ผล ร้อยละ ๘.๒๙ (๙๕๓ บาทต่อไร่) กลุ่มพืชผัก ร้อยละ ๙.๐๑ (๑,๔๓๐ บาทต่อไร่) กลุ่มปศุสัตว์ ร้อยละ ๒.๖๐ (๔๗,๓๒๔ บาทต่อฟาร์ม) และกลุ่มประมง ร้อยละ ๘.๑๔ (๓,๙๘๘ บาทต่อไร่)

๒) ด้านการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย เกษตรกร ร้อยละ ๕๕.๐๓ มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มสินค้าข้าวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๓.๒๐ (๓๕ กก.ต่อไร่) กลุ่มพืชไร่ ร้อยละ ๑๗.๓๗ (๙๔๗ กก.ต่อไร่) กลุ่มไม้ยืนต้น ร้อยละ ๑๐.๑๓ (๑๕๘ กก.ต่อไร่) กลุ่มไม้ผล ร้อยละ ๑๑.๔๖ (๓๓ กก.ต่อไร่) กลุ่มพืชผัก ร้อยละ ๘.๙๙ (๓๕๓ บาทต่อไร่) กลุ่มปศุสัตว์ ร้อยละ ๖.๐๕ (โคนม ๑๒๓๔๑ กก.ต่อฟาร์ม โคเนื้อ ๑.๔ ตัวต่อฟาร์ม) และกลุ่มประมง ร้อยละ ๑๒.๖๔ (๘๑ กก.ต่อไร่)

๓) ด้านการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกร ร้อยละ ๔๗.๐๗ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในปีเพาะปลูก ๒๕๖๐/๖๑ โดยมีเกษตรกร ร้อยละ ๑๘.๒๐ ได้รับการรับรองเพิ่มขึ้นจากก่อนมีโครงการ

๔) ด้านการตลาด มีแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน ร้อยละ ๖๒.๑๒ โดยเกษตรกร ร้อยละ ๒๘.๘๕ นำผลผลิตไปจำหน่ายกับภาคเอกชนที่ทำข้อตกลงร่วมกันไว้ มีเกษตรกร ร้อยละ ๑๗.๔๕ ขายผลผลิตได้ในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด

๒.๒ แปลงปี ๒๕๖๐ ดำเนินการเป็นปีที่ ๒ โดยผลลัพธ์จากการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ พบว่า เกษตรกรมีรายได้สุทธิทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นจากก่อนมีโครงการ ร้อยละ ๖๔.๑๒ (ปีเพาะปลูก ๒๕๕๙/๖๐ เทียบกับปีเพาะปลูก ๒๕๖๐/๖๑) โดยกลุ่มสินค้าข้าวเพิ่มขึ้น ๑,๐๑๕ บาทต่อไร่ กลุ่มพืชไร่ ๓,๒๓๓ บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น ๒,๐๗๙ บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ผล ๔,๘๙๔ บาทต่อไร่ กลุ่มพืชผัก ๓,๘๐๓ บาทต่อไร่ กลุ่มปศุสัตว์ ๗๘,๙๖๔ บาทต่อฟาร์ม กลุ่มประมง ๒,๓๗๙ บาทต่อไร่ กลุ่มหม่อนไหม ๑,๗๘๐ บาทต่อไร่ และกลุ่มแมลงเศรษฐกิจ ๑,๕๗๔ บาทต่อราย

/๑) ด้านการลดต้นทุน...

๑) ด้านการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกร ร้อยละ ๕๕.๓๒ มีต้นทุนค่าปัจจัยการผลิตที่ลดลง โดยกลุ่มสินค้าข้าวลดลง ร้อยละ ๑๐.๐๘ (๓๕๙ บาทต่อไร่) กลุ่มพืชไร่ ร้อยละ ๘.๗๓ (๔๙๘ บาทต่อไร่) กลุ่มไม้ยืนต้น ร้อยละ ๔.๙๗ (๔๐๐ บาทต่อไร่) กลุ่มไม้ผล ร้อยละ ๒.๖๒ (๒๕๗ บาทต่อไร่) กลุ่มพืชผัก ร้อยละ ๖.๓๑ (๘๕๗ บาทต่อไร่) กลุ่มปศุสัตว์ ร้อยละ ๑.๗๒ (๖,๔๐๕ บาทต่อฟาร์ม) กลุ่มประมง ร้อยละ ๓.๔๐ (๕๖๖ บาทต่อไร่) กลุ่มหม่อนไหม ร้อยละ ๖.๖๖ (๒๖๗ บาท/ไร่) และแมลงเศรษฐกิจ ร้อยละ ๕.๓๓ (๒๓๘ บาทต่อราย)

๒) ด้านการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย เกษตรกร ร้อยละ ๔๔.๔๒ มีผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มสินค้าข้าวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘.๑๒ (๔๘ กก.ต่อไร่) กลุ่มพืชไร่ ร้อยละ ๙.๙๓ (๓๙๑ กก.ต่อไร่) กลุ่มไม้ยืนต้น ร้อยละ ๗.๗๐ (๑๓๕ กก.ต่อไร่) กลุ่มไม้ผล ร้อยละ ๕.๕๒ (๕๓ กก.ต่อไร่) กลุ่มพืชผัก ร้อยละ ๓.๔๘ (๑๒๙ บาทต่อไร่) กลุ่มปศุสัตว์ ร้อยละ ๕.๒๗ (โคนม ๖,๙๓๓ กก.ต่อฟาร์ม โคเนื้อ ๐.๔๔ ตัวต่อฟาร์ม แพะ ๐.๓๑ ตัวต่อฟาร์ม ไก่พื้นเมือง ๓๑ ตัวต่อฟาร์ม) กลุ่มประมง ร้อยละ ๕.๓๓ (๒๑ กก.ต่อไร่) กลุ่มหม่อนไหม ร้อยละ ๒.๖๔ (๗ กก.ต่อไร่) และแมลงเศรษฐกิจ ร้อยละ ๒.๔๒ (๑ กก.ต่อราย)

๓) ด้านการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกร ร้อยละ ๒๔.๑๔ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในปีเพาะปลูก ๒๕๖๐/๖๑ โดยมีเกษตรกร ร้อยละ ๗.๒๘ ได้รับการรับรองเพิ่มขึ้นจากก่อนมีโครงการ

๔) ด้านการตลาด มีแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน ร้อยละ ๓๘.๗๑ โดยเกษตรกร ร้อยละ ๑๗.๒๐ นำผลผลิตไปจำหน่ายกับภาคเอกชนที่ทำข้อตกลงร่วมกันไว้ มีเกษตรกร ร้อยละ ๑๒.๘๓ ขายผลผลิตได้ในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด

๒.๓ แปลงปี ๒๕๖๑ ดำเนินการเป็นปีที่ ๑ ผลลัพธ์เบื้องต้น

๑) การได้รับการถ่ายทอดความรู้ เกษตรกร ร้อยละ ๖๔.๕๙ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ การลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิต ร้อยละ ๓๘.๐๓ ได้รับการพัฒนา Smart Farmer ร้อยละ ๗๘.๐๓ ได้รับการถ่ายทอด การวางแผนบริหารจัดการกลุ่ม ร้อยละ ๖๖.๕๖ ได้รับการส่งเสริมการซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน ร้อยละ ๓๙.๐๒ ได้รับการส่งเสริมการรวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต และ ร้อยละ ๕๙.๐๒ ได้รับการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

๒) การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ เกษตรกร ร้อยละ ๖.๕๖ ได้รับการส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร ร้อยละ ๔๕.๕๗ ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุการเกษตร ร้อยละ ๖๐.๘๒ ได้รับการพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่ และร้อยละ ๔๓.๖๑ ใช้ประโยชน์จากแปลงเรียนรู้/สาธิต ในแปลงใหญ่ ด้านแหล่งน้ำในแปลงใหญ่เกษตรกรทั้งหมดยังไม่ได้รับการสนับสนุนแหล่งน้ำ เนื่องจากปีนี้เป็นปีแรก จึงยังไม่มี การสนับสนุนแหล่งน้ำเป็นเพียงการจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งน้ำเท่านั้น

๓) การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เกษตรกร ร้อยละ ๓๙.๓๔ ได้รับการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ ๑๘.๖๙ ได้รับการส่งเสริมการสร้าง มูลค่าเพิ่ม/แปรรูปสินค้าเกษตร

๔) การเชื่อมโยงตลาด มีแปลงที่ทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกันแล้ว ร้อยละ ๒๑.๗๔ โดยยังไม่มีเกษตรกรได้รับการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ซึ่งจะดำเนินการส่งเสริมในปีต่อไป

๒.๔ ความพึงพอใจต่อโครงการ

แปลงปี ๒๕๕๙ แปลงปี ๒๕๖๐ และแปลงปี ๒๕๖๑ เกษตรกรมีความพึงพอใจ ต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าคะแนนเฉลี่ย ๗.๘๔ ๗.๖๒ และ ๖.๙๑ ตามลำดับ (คะแนนเต็ม ๑๐) เนื่องจาก เกษตรกรได้รับความรู้ในด้านการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการกลุ่มที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีต้นทุนการผลิต ที่ลดลง ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการนำความรู้ไปปฏิบัติในแปลง

๓. ข้อค้นพบจากการประเมินผล

๓.๑ แปลงปี ๒๕๕๙

๑) แปลงใหญ่ปี ๒๕๕๙ ดำเนินการเข้าสู่ปีที่ ๓ ซึ่งการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมเต็มประสิทธิภาพ

๒) การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายลงและเพิ่มผลผลิตได้ แต่การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกอื่นที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม และโรคระบาด เป็นต้น

๓) ราคาขายผลผลิตที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรยังขายได้ในราคาทั่วไป

๔) การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิต (MOU) ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลงเนื่องจากคุณภาพที่เกษตรกรผลิตได้ไม่ตรงตามความต้องการของภาคเอกชน

๕) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในปี ๒๕๖๐

๓.๒ แปลงปี ๒๕๖๐

๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปี ๒๕๖๐ ส่วนใหญ่สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตจากการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี สารเคมี และซื้อพันธุ์ลดลง

๒) แหล่งน้ำในแปลงใหญ่บางแปลงปริมาณน้ำไม่เพียงพอในฤดูกาลเพาะปลูก

๓) เทคโนโลยีที่นำเข้ามาส่งเสริมในแปลงใหญ่ เช่น เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ และมีความสนใจในเทคโนโลยีที่เข้ามาสนับสนุน แต่ปริมาณเครื่องจักรเครื่องมือมีจำกัดไม่เพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปพัฒนา ตลอดจนความไม่เหมาะสมของสภาพพื้นที่การผลิตกับเครื่องจักรเครื่องมือ

๔) การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิต (MOU) ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลงเนื่องจากคุณภาพที่เกษตรกรผลิตได้ไม่ตรงตามความต้องการของภาคเอกชน

๕) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในปี ๒๕๖๐

๓.๓ แปลงปี ๒๕๖๑

๑) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๑ เพิ่งเริ่มดำเนินการเป็นปีแรก ซึ่งการดำเนินงานอยู่ระหว่างการถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จึงยังไม่เกิดผลกระทบจากโครงการ

๒) แปลงใหญ่บางแปลงยังไม่มีผลการดำเนินงานมากนัก

๓) เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร จึงมีความต้องการได้รับการสนับสนุนจากโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๔) การรวมกลุ่มแปลงใหญ่มีหลายชุมชนเข้าร่วมดำเนินการโครงการ ซึ่งเกษตรกรบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มเท่าที่ควร

๕) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๑ ยังทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชนน้อย

๔. ข้อเสนอแนะ

๔.๑ แปลงปี ๒๕๕๙

๑) กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรถ่ายทอดความรู้ด้านงานวิจัย/นวัตกรรมให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรผลิตสินค้าได้ครบวงจรตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตจนถึงการจำหน่าย

๒) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรประสานความต้องการระหว่างผู้ผลิตกับผู้ประกอบการ ให้เกิดความชัดเจนก่อนทำการผลิต รวมทั้งสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรก่อนทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกัน เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตและควบคุมคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่ผู้ประกอบการต้องการ

๓) กรมวิชาการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับมาตรฐาน นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าเกษตร

/๔.๒ แปลงปี ๒๕๖๐...

รองฯ อัญญา
รับที่ 2191
วันที่ 3 ก.ค. 61
เวลา 16.11 น.

รองปลัดฯ (นางสาวตจเตือนฯ)
รับที่ ๒๒๘๕๕
วันที่ ๒๑.๑.๖๑ เวลา ๑๘.๕๕

๔.๒ แปลงปี ๒๕๖๐

๑) กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนการถ่ายทอดความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต/นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิตได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ

๒) กรมชลประทานควรดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ และกรมพัฒนาที่ดินควรดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เพื่อให้กลุ่มเกษตรกร มีน้ำใช้อย่างเพียงพอนำไปสู่การวางแผนบริหารจัดการผลผลิต/การตลาดของกลุ่มเกษตรกรเองได้

๓) ควรสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และมีจำนวนเพียงพอกับ เป้าหมายในการพัฒนา เพื่อให้เกษตรกรจะสามารถนำไปใช้ในแปลงได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๔) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรประสานความต้องการระหว่างผู้ผลิตกับผู้ประกอบการ ให้เกิดความชัดเจนก่อนทำการผลิต รวมทั้งสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรก่อนทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกัน เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตและควบคุมคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่ทางผู้ประกอบการต้องการ

๕) กรมวิชาการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการตรวจรับรอง มาตรฐาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับมาตรฐาน นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าเกษตร

๔.๓ แปลงปี ๒๕๖๑

๑) หน่วยงานเจ้าภาพแปลงใหญ่ควรคัดเลือกแปลงและเกษตรกรที่มีความพร้อม ด้านการพัฒนาเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนได้ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒) แหล่งน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการทำการเกษตร ซึ่งในปีแรกกรมชลประทาน ดำเนินการจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งน้ำในแปลงใหญ่ ดังนั้นในปีที่ ๒ จึงควรเร่งดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการผลิตต่อไป

๓) หน่วยงานผู้เกี่ยวข้องควรสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มสมาชิกเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้น จากการรวมกลุ่มกัน เกิดความสามัคคีและสามารถขยายผลการพัฒนาต่อไปได้

๔) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรเร่งดำเนินการประสานการทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิต ร่วมกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ประกอบการ เพื่อให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจการเข้าร่วมโครงการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรด

๑. มอบหมายรองปลัดกระทรวงฯ หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิต กลุ่มภารกิจ ด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต และกลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์ทราบ และสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณานำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๒. ลงนามในหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๒๐๒
วันที่ ๑๓ กค ๒๕๖๑
เวลา

M.วิริยะรุ่งโรจน์

(นายวิริยะรุ่งโรจน์ ทรัพย์สงสุข)
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

อ.อ. อัญญา
อ.อ. อินทนิล

(นางอัญญา ฐาภิไธย)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- นายนพวิทย์

- นายทองแดง กฤษณาสกุล/นายสมชาย งามเมือง/นายสมชาย งามเมือง

นายสมชาย งามเมือง/นายสมชาย งามเมือง

- ศาสตราจารย์ ดร. อานันท์ ปันยารชุน

อ.อ. อัญญา

เรียน ดช.
เพื่อโปรดทราบ
อ.อ. อัญญา

(นางสาวจรรยา สุทธิไธยา)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖๑๐ ๕๐๘๓

เสนอ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เพื่อทราบ
วันที่ ๑๑.๑๑.๖๑
ที่ ๑๑๑๑๑๑

รายงานการประเมินผลโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
(ในช่วง 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

ผลประเมินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่(ในช่วง 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

		แปลงยกระดับ		แปลงใหม่		
เป้าหมาย	แปลงใหญ่ปี 2559 (597 แปลง) แปลงปีที่ 3		แปลงใหญ่ปี 2560 (1,728 แปลง) แปลงปีที่ 2		แปลงใหญ่ปี 2561 (704 แปลง) แปลงปีที่ 1	
	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเพื่อยกระดับความเข้มแข็ง - บริหารจัดการครบวงจร 		<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาผู้จัดการแปลง/เกษตรกร - ลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร 		<ul style="list-style-type: none"> - เน้นให้เกิดการรวมแปลง - จัดทำแผนพัฒนารายแปลง - เพิ่มแปลงใหญ่สินค้าเกษตรอื่น 	
กิจกรรมหลักปี 2561	<ol style="list-style-type: none"> 1) การถ่ายทอดความรู้ (เน้นงานวิจัย/นวัตกรรม) 2) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ 3) การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 4) การเชื่อมโยงการตลาด 		<ol style="list-style-type: none"> 1) การถ่ายทอดความรู้ (เน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต/นวัตกรรม) 2) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ 3) การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 4) การเชื่อมโยงการตลาด 		<ol style="list-style-type: none"> 1) การเตรียมการ /การถ่ายทอดความรู้ (เน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต) 2) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ 3) การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 4) การเชื่อมโยงการตลาด 	
	การดำเนินงานโครงการ / ผลประเมิน	การดำเนินงานโครงการแปลงใหญ่ปี 2559	ผลประเมิน	การดำเนินงานโครงการแปลงใหญ่ปี 2560	ผลประเมิน	การดำเนินงานโครงการแปลงใหญ่ปี 2561
1.1 การถ่ายทอดความรู้ (เน้นงานวิจัย/นวัตกรรม)		ร้อยละแปลง	2.1 การถ่ายทอดความรู้ (เน้นประสิทธิภาพการผลิต/นวัตกรรม)	ร้อยละแปลง	3.1 การถ่ายทอดความรู้ (เน้นการลดต้นทุนการผลิต/เพิ่มผลผลิต)	ร้อยละแปลง
- การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลง		90.28	- การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลง	88.89	- การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลง	79.17
- การวิเคราะห์จัดทำแผนธุรกิจ		70.83	- การวิเคราะห์จัดทำแผนธุรกิจ	57.14	- การวิเคราะห์จัดทำแผนธุรกิจ	-
- ถ่ายทอดความรู้งานวิจัย/นวัตกรรม		77.78	- ถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต/นวัตกรรม	69.84	- ถ่ายทอดความรู้การลดต้นทุนการผลิต/เพิ่มผลผลิต	70.83
- การพัฒนา Smart Farmer		87.50	- การพัฒนา Smart Farmer	73.02	- การพัฒนา Smart Farmer	50.00
- การพัฒนาผู้จัดการแปลง		91.67	- การพัฒนาผู้จัดการแปลง	85.71	- การพัฒนาผู้จัดการแปลง	70.83
- การวางแผนบริหารจัดการกลุ่มร่วมกัน		93.06	- การวางแผนบริหารจัดการกลุ่มร่วมกัน	87.30	- การวางแผนบริหารจัดการกลุ่มร่วมกัน	75.00
- การพัฒนาการรวมกลุ่ม		79.17	- การพัฒนาการรวมกลุ่ม	71.43	- การพัฒนาการรวมกลุ่ม	70.83
- การพัฒนาตลาด/เพิ่มช่องทางจำหน่าย		65.28	- การพัฒนาตลาด/เพิ่มช่องทางจำหน่าย	30.16	- การพัฒนาตลาด/เพิ่มช่องทางจำหน่าย	29.17
1.2 การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ		2.2 การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ		3.2 การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ		
- การสนับสนุนแหล่งน้ำในแปลงใหญ่	45.83	- การสนับสนุนแหล่งน้ำในแปลงใหญ่	22.22	- การสนับสนุนแหล่งน้ำในแปลงใหญ่	-	
- การส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร	50.00	- การส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร	41.27	- การส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร	16.67	
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุการเกษตร	88.89	- การสนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนาการผลิต	85.70	- การสนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนาการผลิต	58.30	
- การพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่	81.16	- การพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่	52.54	- การพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่	50.00	
- การจัดทำแปลงเรียนรู้/สาธิต	97.22	- การจัดทำแปลงเรียนรู้/สาธิต	80.95	- การจัดทำแปลงเรียนรู้/สาธิต	66.67	
1.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร		2.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร		3.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร		
- การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อการรับรองมาตรฐาน	72.22	- การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อการรับรองมาตรฐาน	49.21	- การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อการรับรองมาตรฐาน	37.50	
- การสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูป	50.00	- การสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูป	19.00	- การสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูป	12.50	

ผลประเมินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่(ในช่วง 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

การดำเนินงานโครงการ / ผลประเมิน	แปลงยกระดับ		แปลงใหม่		
	การดำเนินงานโครงการแปลงใหญ่ปี 2559	ผลประเมิน	การดำเนินงานโครงการแปลงใหญ่ปี 2560	ผลประเมิน	
การดำเนินงานโครงการ / ผลประเมิน	1.4 การเชื่อมโยงตลาด	ร้อยละแปลง	2.4 การเชื่อมโยงตลาด	ร้อยละแปลง	
	- กิจกรรมการเชื่อมโยงตลาดระหว่างผู้ผลิต/กับผู้ซื้อ - การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	70.22 65.28	- กิจกรรมการเชื่อมโยงตลาดระหว่างผู้ผลิต/กับผู้ซื้อ - การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	47.62 -	- กิจกรรมการเชื่อมโยงตลาดระหว่างผู้ผลิต/กับผู้ซื้อ - การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
ผลได้โครงการ / ผลประเมิน	ผลได้โครงการแปลงใหญ่ปี 2559	ผลประเมิน	ผลได้โครงการแปลงใหญ่ปี 2560	ผลประเมิน	
	1.1 การได้รับการถ่ายทอดความรู้ (เน้นงานวิจัย/นวัตกรรม)	ร้อยละเกษตรกร	2.1 การได้รับการถ่ายทอดความรู้ (เน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต/นวัตกรรม)	ร้อยละเกษตรกร	
	- การได้รับการถ่ายทอดความรู้งานวิจัย/นวัตกรรม - การได้รับการพัฒนา Smart Farmer - การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม การวางแผนบริหารจัดการกลุ่ม การซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน การรวมกลุ่มผลิต การรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิต - การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ	62.80 66.44 89.89 84.23 82.48 67.65 89.22	- การได้รับการถ่ายทอดการเพิ่มประสิทธิภาพ/นวัตกรรม - การได้รับการพัฒนา Smart Farmer - การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม การวางแผนบริหารจัดการกลุ่ม การซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน การรวมกลุ่มผลิต การรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิต - การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ	58.81 51.36 87.67 79.67 76.02 53.93 83.47	- การได้รับการถ่ายทอดการลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิต - การได้รับการพัฒนา Smart Farmer - การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม การวางแผนบริหารจัดการกลุ่ม การซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน การรวมกลุ่มผลิต การรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิต - การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ
	1.2 การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/ แหล่งน้ำ		2.2 การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/ แหล่งน้ำ		
	- การได้รับการสนับสนุนแหล่งน้ำในแปลงใหญ่ - การได้รับการส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร - การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุการเกษตร - การพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่ - การใช้ประโยชน์แปลงเรียนรู้/สาธิต	49.19 48.52 69.87 87.84 73.58	- การได้รับการสนับสนุนแหล่งน้ำในแปลงใหญ่ - การได้รับการส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร - การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุการเกษตร - การพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่ - การใช้ประโยชน์แปลงเรียนรู้/สาธิต	29.13 26.56 69.20 87.70 66.26	- การได้รับการสนับสนุนแหล่งน้ำในแปลงใหญ่ - การได้รับการส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร - การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุการเกษตร - การพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่ - การใช้ประโยชน์แปลงเรียนรู้/สาธิต
	1.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร		2.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร		
	- การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อการรับรองมาตรฐาน - การสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูป	68.87 53.77	- การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อการรับรองมาตรฐาน - การสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูป	63.28 38.75	- การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อการรับรองมาตรฐาน - การสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูป
	1.4 การเชื่อมโยงตลาด		2.4 การเชื่อมโยงตลาด		
	- การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน (ร้อยละแปลง) - การได้รับการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	62.12 42.72	- การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน (ร้อยละแปลง) - การได้รับการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	38.71 -	- การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน (ร้อยละแปลง) - การได้รับการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
	3.1 การได้รับการถ่ายทอดความรู้ (เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต)		3.2 การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/ แหล่งน้ำ		
	- การได้รับการถ่ายทอดการลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิต - การได้รับการพัฒนา Smart Farmer - การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม การวางแผนบริหารจัดการกลุ่ม การซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน การรวมกลุ่มผลิต การรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิต - การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ	64.59 38.03 78.03 66.56 61.97 39.02 59.02	- การได้รับการสนับสนุนแหล่งน้ำในแปลงใหญ่ - การได้รับการส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร - การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุการเกษตร - การพัฒนาคุณภาพดินในแปลงใหญ่ - การใช้ประโยชน์แปลงเรียนรู้/สาธิต	- 6.56 45.57 60.82 43.61	
	3.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร		3.4 การเชื่อมโยงตลาด		
	- การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อการรับรองมาตรฐาน - การสร้างมูลค่าเพิ่ม/แปรรูป	39.34 18.69	- การทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน (ร้อยละแปลง) - การได้รับการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	21.74 -	

ผลประเมินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่(ในช่วง 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

แปลงยกระดับ

แปลงใหม่

ผลกระทบโครงการ

ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2559

ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2560

ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2561

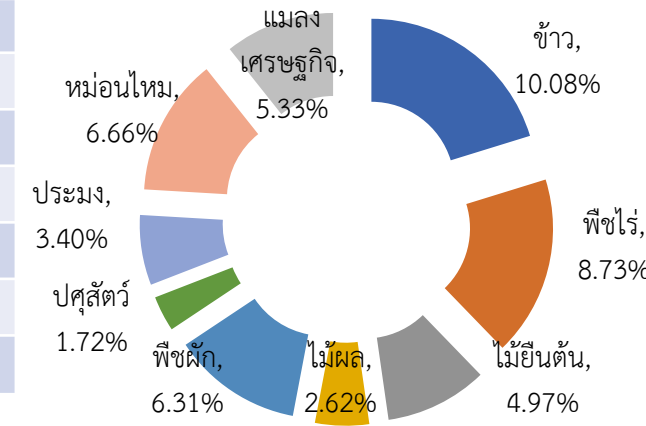
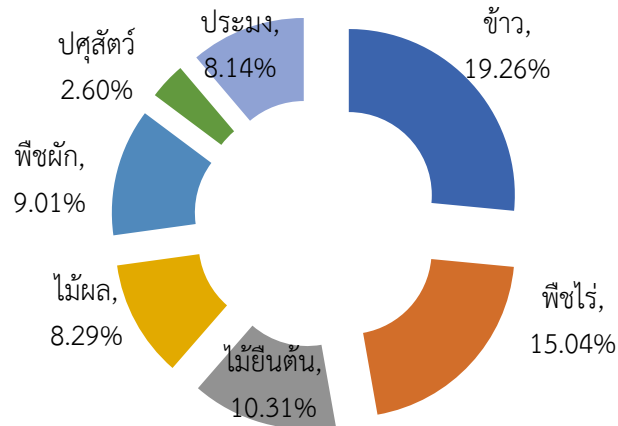
1.1 ด้านการลดต้นทุนการผลิต

2.1 ด้านการลดต้นทุนการผลิต

3.1 ด้านการลดต้นทุนการผลิต

ภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 83.14 ลดต้นทุนค่าปัจจัยการผลิตลง

ภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 55.32 ลดต้นทุนค่าปัจจัยการผลิตลง

เปรียบเทียบกับปีโครงการปีเพาะปลูก 2558/59 และปี 2560/61

เปรียบเทียบกับปีโครงการปีเพาะปลูก 2559/60 และปี 2560/61

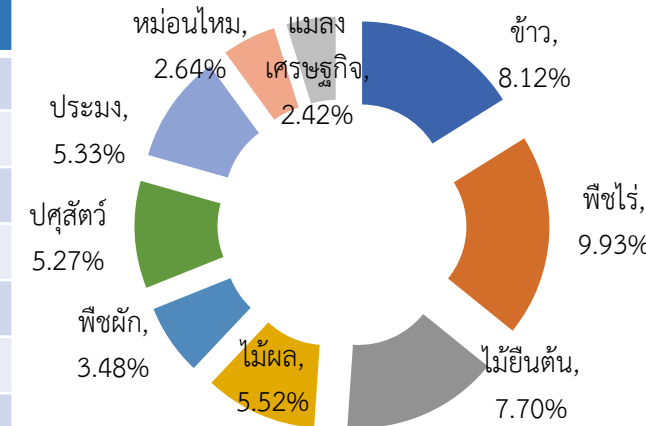
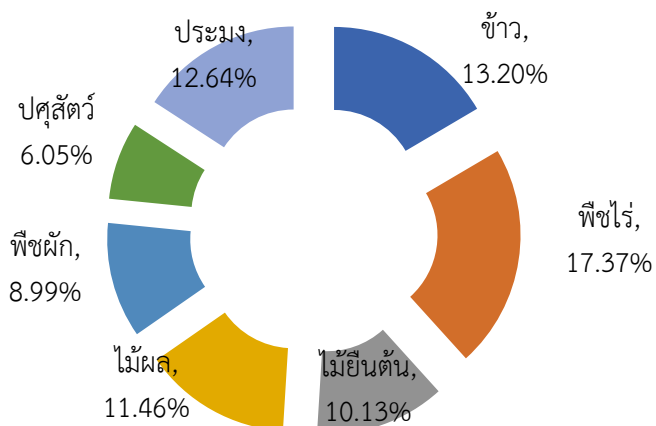
1.2 ด้านการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย

2.2 ด้านการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย

3.2 ด้านการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย

ภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 55.03 ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

ภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 44.42 ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

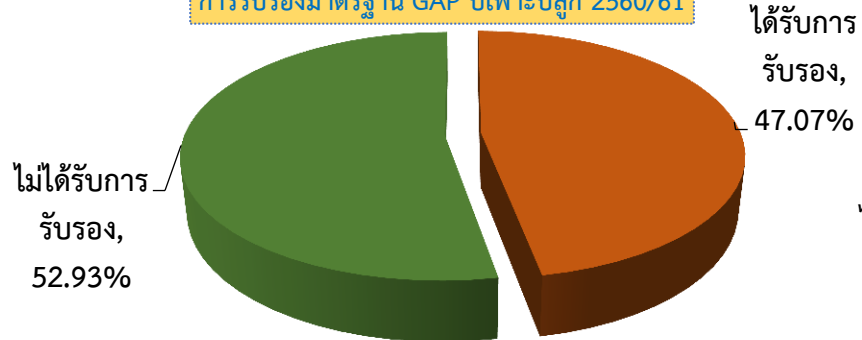
เปรียบเทียบกับปีโครงการปีเพาะปลูก 2558/59 และปี 2560/61

เปรียบเทียบกับปีโครงการปีเพาะปลูก 2559/60 และปี 2560/61

ผลประเมินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่(ในช่วง 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

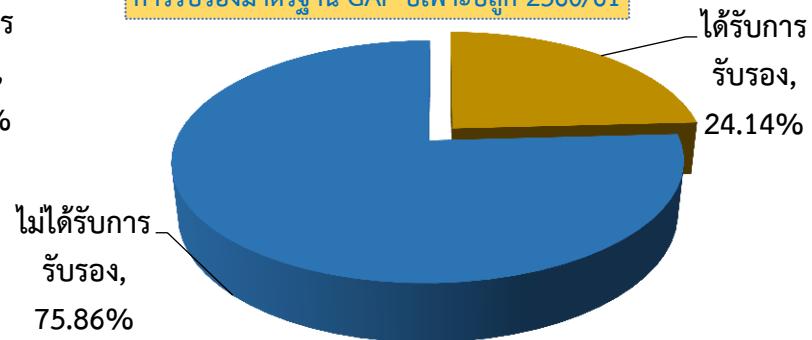
ผลกระทบโครงการ	แปลงยกระดับ		แปลงใหม่
	ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2559	ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2560	ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2561
	1.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	2.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	3.3 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

การรับรองมาตรฐาน GAP ปีเพาะปลูก 2560/61

เกษตรกรได้รับการรับรองเพิ่มขึ้นจากก่อนมีโครงการร้อยละ 18.20

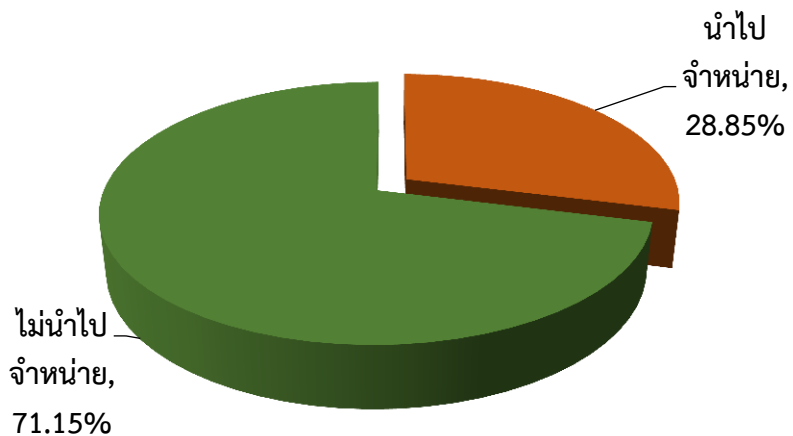
การรับรองมาตรฐาน GAP ปีเพาะปลูก 2560/61

เกษตรกรได้รับการรับรองเพิ่มขึ้นจากก่อนมีโครงการร้อยละ 7.28

1.4 ด้านการตลาด

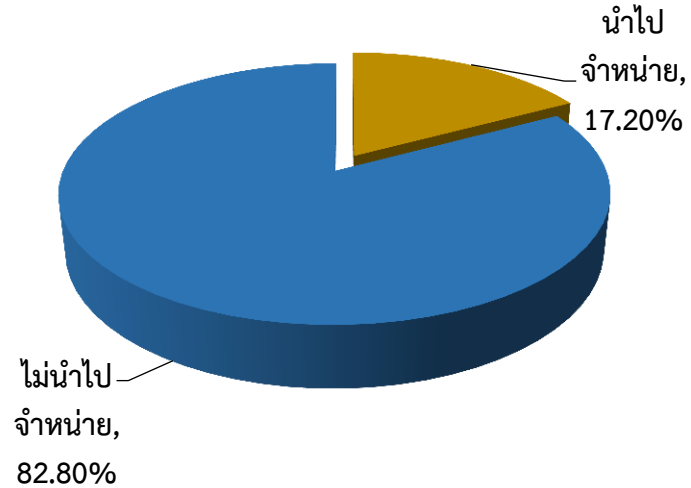
การนำสินค้าไปจำหน่ายภาคเอกชนที่ทำข้อตกลงร่วมกัน

เกษตรกรร้อยละ 17.45 ขายผลผลิตได้ในราคาที่สูงกว่าตลาด

2.4 ด้านการตลาด

การนำสินค้าไปจำหน่ายภาคเอกชนที่ทำข้อตกลงร่วมกัน

เกษตรกรร้อยละ 12.83 ขายผลผลิตได้ในราคาที่สูงกว่าตลาด

3.4 ด้านการตลาด

ผลประเมินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่(ในช่วง 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

แปลงยกระดับ

แปลงใหม่

ผลกระทบ
โครงการ

ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2559

ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2560

ผลกระทบโครงการแปลงใหญ่ปี 2561

1.5 รายได้สุทธิทางการเกษตรหลังมีโครงการ

2.5 รายได้สุทธิทางการเกษตรหลังมีโครงการ

3.5 รายได้สุทธิทางการเกษตรหลังมีโครงการ

ภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 77.44 มีรายได้สุทธิทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้น

ภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 64.12 มีรายได้สุทธิทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้น

มูลค่ารายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น (บาท/ไร่)

ข้าว	2,169
พืชไร่	4,542
ไม้ยืนต้น	6,218
ไม้ผล	10,051
พืชผัก	16,389
ปศุสัตว์ (บ./ฟาร์ม)	207,549
ประมง	11,313

มูลค่ารายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น (บาท/ไร่)

ข้าว	1,015
พืชไร่	3,233
ไม้ยืนต้น	2,079
ไม้ผล	4,894
พืชผัก	3,803
ปศุสัตว์ (บ./ฟาร์ม)	78,964
ประมง	2,379
หม่อนไหม	1,780
แมลงเศรษฐกิจ (บ./ราย)	1,574

เปรียบเทียบกับก่อนมีโครงการปีเพาะปลูก 2558/59 และปี 2560/61

เปรียบเทียบกับก่อนมีโครงการปีเพาะปลูก 2559/60 และปี 2560/61

ความยั่งยืนโครงการแปลงใหญ่ปี 2559

ความยั่งยืนโครงการแปลงใหญ่ปี 2560

ความยั่งยืนโครงการแปลงใหญ่ปี 2561

ความ
ยั่งยืน
โครงการ

ร้อยละเกษตรกร

100

50

0

96.42 97.10 96.07

97.39 98.48 100.00

โครงการแปลงใหญ่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร

โครงการแปลงใหญ่ควรดำเนินการต่อไป

แปลงใหญ่ปี 2559

แปลงใหญ่ปี 2560

แปลงใหญ่ปี 2561

ผลประเมินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่(ในช่วง 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

แปลงยกระดับ

แปลงใหม่

ความพึงพอใจโครงการ

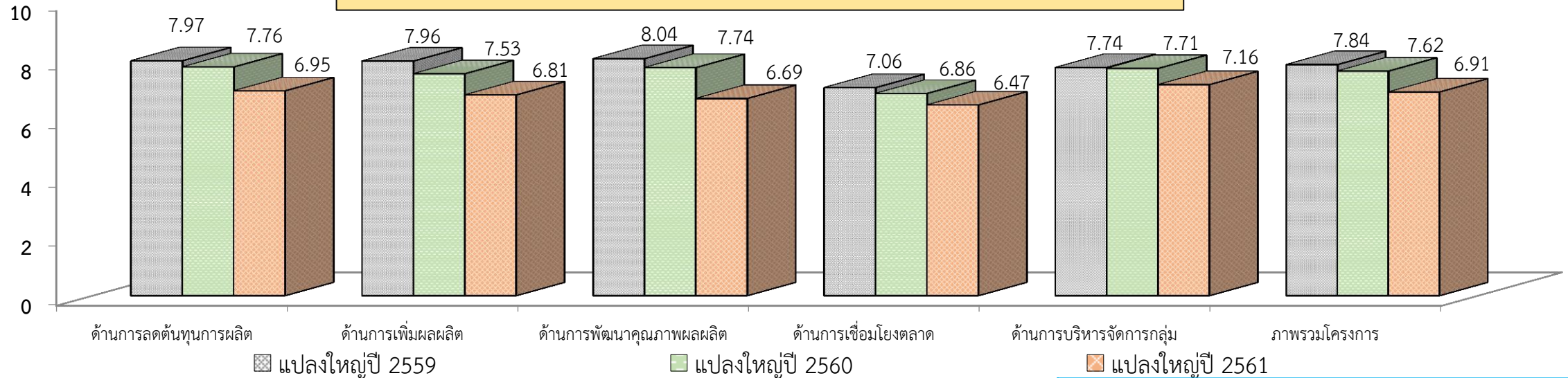
ความพึงพอใจโครงการแปลงใหญ่ปี 2559

ความพึงพอใจโครงการแปลงใหญ่ปี 2560

ความพึงพอใจโครงการแปลงใหญ่ปี 2561

ค่าคะแนนเฉลี่ย

เกษตรกรแปลงปี 2559 แปลงปี 2560 และแปลงปี 2561พึงพอใจต่อโครงการในระดับ “มาก”

ข้อค้นพบ/ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบ/ข้อเสนอแนะแปลงใหญ่ปี 2559

ข้อค้นพบ

- 1.ดำเนินการเข้าสู่ปีที่ 3 ซึ่งการลดต้นทุนเพิ่มผลผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเต็มประสิทธิภาพแล้ว
- 2.การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม และโรคระบาด เป็นต้น
- 3.ราคาขายผลผลิตที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรยังขายได้ในราคาทั่วไป
- 4.การทำข้อตกลงซื้อขายร่วมกัน (MOU) ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลงเนื่องจากคุณภาพที่เกษตรกรผลิตได้ไม่ตรงตามความต้องการของภาคเอกชน
- 5.เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในปี 60

ข้อเสนอแนะ

- 1.กสท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรถ่ายทอดความรู้งานวิจัย/นวัตกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกษตรกรผลิตสินค้าได้ครบวงจรตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตจนถึงจำหน่าย
- 2.กสส. ควรประสานผู้ผลิตกับผู้ประกอบการให้เกิดความชัดเจนก่อนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรผลิตได้คุณภาพตามที่ผู้ประกอบการต้องการ
- 3.กวก. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการตรวจรับรอง เพื่อให้เกษตรกรยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มได้

ข้อค้นพบ/ข้อเสนอแนะแปลงใหญ่ปี 2560

ข้อค้นพบ

- 1.เกษตรกรส่วนใหญ่สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต จากการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี สารเคมี และซื้อพันธุ์ลดลง
- 2.แหล่งน้ำแปลงใหญ่บางแปลงปริมาณน้ำไม่เพียงพอในฤดูกาลเพาะปลูก
- 3.เทคโนโลยีที่นำมาส่งเสริม เกษตรกรเกิดการเรียนรู้แต่ปริมาณเครื่องจักรเครื่องมือไม่เพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปพัฒนา
- 4.การทำข้อตกลงซื้อขายร่วมกัน (MOU) ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลงเนื่องจากคุณภาพที่เกษตรกรผลิตได้ไม่ตรงตามความต้องการของภาคเอกชน
5. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในปี 60

ข้อเสนอแนะ

- 1.กสท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ/นวัตกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิตได้เต็มประสิทธิภาพ
- 2.ขป. สนับสนุนแหล่งน้ำให้เพียงพอ และพศ.สนับสนุนแหล่งน้ำขนาดเล็ก
- 3.ควรสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และมีจำนวนเพียงพอกับเป้าหมายในการพัฒนา
- 4.กสส. ควรประสานผู้ผลิตกับผู้ประกอบการให้เกิดความชัดเจนก่อนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรผลิตได้คุณภาพตามที่ผู้ประกอบการต้องการ
- 5.กวก. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการตรวจรับรอง เพื่อให้เกษตรกรยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มได้

ข้อค้นพบ/ข้อเสนอแนะแปลงใหญ่ปี 2561

ข้อค้นพบ

- 1.แปลงปี 2561 ดำเนินการปีนี้เป็นปีแรก ซึ่งการดำเนินงานอยู่ระหว่างการถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จึงยังไม่เกิดผลกระทบจากโครงการ
- 2.แปลงใหญ่บางแปลงยังไม่มีการดำเนินงานมากนัก
- 3.เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดแคลนแหล่งน้ำในทางการเกษตร
- 4.การรวมกลุ่มแปลงใหญ่มีหลายชุมชนเข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งเกษตรกรบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มเท่าที่ควร
5. แปลงใหญ่ปี 2561 ยังทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตกับภาคเอกชนน้อย

ข้อเสนอแนะ

- 1.หน่วยงานเจ้าภาพแปลงควรคัดเลือกแปลงและเกษตรกรที่มีความพร้อมสำหรับการพัฒนาเพื่อให้การส่งเสริมได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
- 2.ปีแรก ขป. ดำเนินการจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งน้ำในแปลงใหญ่ ซึ่งในปีที่ 2 ควรเร่งดำเนินการพัฒนาเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ
- 3.หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มสมาชิกเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกัน เกิดความสามัคคีและสามารถขยายผลการพัฒนาต่อไปได้
- 4.กสส. ควรเร่งดำเนินการประสานทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน เพื่อให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจการเข้าร่วมโครงการ